

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
 Serisori nefrancați nu se
 primesc.
 Manuscrisuri nu se returnează.
INSERATE
 se primesc la Administrațiunea în
 Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
 în Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Huz. Angenfeld & Emeric Les-
 ner., Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Oppelk.
 în Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Julius
 Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicități mai dese după tariful
 și învoială. — **REGULAMENT** pe
 pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 38.)

„GAZETA“ iese în fiecare zi
 Abonamente pentru Austro-Ungarie
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Nr.-ul de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Nr.-ul de Duminică 8 fr. pe an.
 Se prenumeră la toate ofi-
 cialele postale din țară și din
 afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etajul
 I. Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 pliar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 203. — Anul LXVIII.

Brașov, Joi-Vineri 16 (29) Septembrie.

1905.

Evenimentele săptămânei.

Brașov, 15/28 Septembrie.

Mari evenimente politice s'au petrecut săptămâna acesta la noi în țară. Pentru-ca și cetitorii numărului nostru de Duminică se aibă cunoștință de cele petrecute, vom trece aici în revistă seria întâmplărilor memorabile.

Sâmbăta trecută, 23 Septembrie n., a avut loc în palatul împăresc din Viena *audiența celor cinci șefi ai coalițiunii maghiare*. Majestatea Sa monarhul a primit la orele 11 a. m. pe Francisc Kossuth, contele Iuliu Andrassy, contele Albert Apponyi, contele Aladar Zichy și bar. Banffy într-o audiență, care a durat numai 5 minute. Majestatea Sa purta uniformă de general, cu sabia încinsă, cum e obiceiul la audiențele publice. Pe cei cinci șefi i-a primit stând în picioare, și nu li-a oferit scaun. A început să vorbească în limba nemțescă, dîcînd că în limba acesta mai ușor pôte să spună ce are de spus. A dîs apoi, că n'are nimic contra, ca majoritatea din dieta ungară să formeze guvernul pe baza unor condițiuni. A cetit apoi aceste condițiuni:

1. *Cestiunile militare, intrucât se refer la limba de comandă și de serviciu, față cu cari sunt și rămân absolut eschise ori-ce concesii, să fie eliminate din program.*

2. *Basa comuniunii pragmatice, atât în privința armatei, cât și a reprezentanței externe, rămâne deplin neatinsă.*

3. *Revisuirea bazei de la 67, întru cât e vorba de cestiuni economice, séu alte cestiuni cari ating raportul dintre Austria și Ungaria, se va face și mijloci pe baza unui compromis sancționat de Maj. Sa, nu unilateral între Corónă și națiune, ci numai între ambele state ale monarchiei, pe lângă intervenția ambelor guverne și prin comisiuni numite ad hoc.*

4. *Să se ia obligămînt cu privire la aceea, că se vor vota necesitățile de stat: budgetul, recrutarea regulată și delegațiunile, precum și alegerea membrilor comisiei cvotei. În fine*

5. *Să se ia obligămînt față cu aceea, că se va vota acoperirea acelor necesități militare, cari au fost votate de delegațiuni pentru anii 1904 și 1905, și că se va vota proiectul de lege militar pe baza serviciului de doi ani.*

Majestatea Sa a binevoit mai departe a atrage atențiunea celor de față asupra *responsabilității ce i-ar veni coaliției, decît prin menținerea rigida a punctului ei de vedere ar pune năștința, ce nu se pôte realiza, înaintea remedierei chibzuite a raporturilor de până acum, în urma căreia ar veni asupra Ungariei și a poporului ei suferințe nespuse și miserie în formă tot mai amenințătoare.*

După cetirea condițiunilor, Majestatea Sa dîse cătră cei cinci „reprezentanți ai națiunii“, să între în tratări cu contele Goluchowski, nu

ca ministru de externe, ci ca *pleni-potenciat* al său.

Atunci *Bánffy* se incumetă să întrebe: „Majestate, ne porunciți așa-dér să tractăm cu Goluchowski?“

— Da! răspunse Monarhul, *aber die Bedingungen bleiben* (condițiunile însă *rămân*).

Cu acesta audiența memorabilă s'a sfîrșit. Ea a durat abia 5 minute și cei cinci șefi au părăsit Burgul grozav de deprimați, fără ca Majestatea Sa să le fi întins mîna la despărțire.

Înainte de a merge la contele Goluchowski, cei cinci „lei-paralei“ ai coaliției se întruniră la o consfătuire, în care au decis, că cu contele Goluchowski nu pot să între în tratări. I-au declarat, că condițiile puse de Majestatea Sa nu conglăsuesc cu programul coalițiunii, cu convingerile lor și cu mandatul primit de la alegători. Și au mai declarat, că decă Corónă vré să tracteze cu reprezentanții majorității parlamentare, acesta se pôte face numai printr'un cetățen ungur, fiind-că numai un astfel de cetățen are cuvînt în afacerile de stat ungare.

După-ce a luat spre scire declarațiunea acesta, contele Goluchowski s'a prezentat la Maj. Sa, aducîndu-i la cunoștință răspunsul șefilor coaliției. Monarhul a decis să cheme imediat pe contele Cziraky, care a și plecat îndată din Șopron la Viena.

Cu contele Cziraky cei cinci șefi au avut o lungă convorbire, în decursul căreia nu s'au prezentat din nici o parte propozițiuni nouă. Cziraky a luat *ad referendum* răspunsul, ce s'a dat la condițiile Coróniei, care se resumă în declarațiunea, că partidele din majoritate nu sunt în poziția, ca pe baza programului Monarhului să formeze un guvern. Primirea acestui program s'ar opune nu numai convingerilor lor personale, ci și punctului de vedere exprimat în adresa dietei cătră Corónă și mandatului primit dela alegători.

După audiența memorabilă și după pătania celor cinci șefi în palatul împăresc, aceștia s'au reîntors la Budapesta. Aici la sosire li-s'a făcut o mare manifestație la gară, unde li-a eșit spre întimpinare numeroși deputați și o mare mulțime de popor. Un profesor ungur a ținut o cuvîntare ațîțătoare dîcînd, că decă nu se pôte altfel, Maghiarii vor face ceea-ce a făcut tatăl lui Kossuth la 1848, vor merge cu toții la luptă cu strigătul „Kossuth Lajos azt izente“. Atunci s'au dîră strigări fanatice de: „*Jos dinastia! Jos generalii! Jos mișei! Trăiască republica! Trăiască revoluțiunea!*“ Un orator al tinerimei a dîs: „Cei dintău pe baricade vor fi tinerii universitari!“

La 25 Septembrie s'era *partidul independist* a ținut conferență. Francisc Kossuth a făcut istoricul memorabilei audiențe de Sâmbătă. Ce e de făcut acum? se intrébă Kossuth. Co-

mitetul diriguitor al coaliției, dîse el, a decis, ca pe dîua de 3 Octomvrie să invite la o conferență comună tôte partidele din opoziție, la care vor fi chemați și aceia din deputații altor partide, cari voesc să participe la apărarea constituției. Kossuth crede de altfel, că Viena nu și-a spus încă ultimul cuvînt. Provocă pe membrii partidului său, să fie pregătiți la orice, dér să nu se abată dela calea legii. (Strigări: „Francisc Iosif să calce legea!“)

Bartha M. se ridică și spune, că decă privesce trecutul împăratului absolutist Francisc Iosif, vede, că armata lui nici-odată n'a avut; a pierdut răsboie unul după altul; el (împăratul) n'are nici un drept a vorbi cu reprezentanții majorității națiunii, așa cum a vorbit. Hărțuța albă (scrișoarea cu condițiile), ce a predat-o lui Francisc Kossuth, e o nimica, n'are nici subscriere, nici adresă, pôte decă să fie aruncată, ori retrasă.

După tôte acestea o subcomisiune a comitetului coalițiunii a elaborat un *manifest*, drept răspuns la audiența de Sâmbătă și la condițiile din programul Monarhului. Manifestul dîce, că punctul 1 din condițiile Coróniei, privitor la limba de serviciu și de comandă, pune astfel de granițe validității constituționale a voinței „națiunii“, încât prin ele se sisteză de fapt dreptul de liberă dispunere a „națiunii“. Punctul 3, care se referă la revisuirea pactului este o negare directă a suveranității legislative maghiare. Nu înțelege mai ales coaliția, de ce s'a introdus în acest punct cestiunile economice. Să se face parat, și se violéză art. de lege XII din 1867 etc.

Manifestul nu e încă o operă definitivă, ci numai un proiect de manifest, care se va supune conferenței generale a partidelor din coaliție spre primire.

Unul din evenimentele însemnate ale zilei este amina *îndoială călătorie la Viena a ministrului președinte Fejervary*. Seirea asupra acestei călătorii a fost desmîntită odată, acum însă se confirmă prin însuși faptul, că br. *Fejervary* a fost primit *eri la ora 1 d. a. în audiență* de Majestatea Sa. Audiența a durat o oră și jumătate. O scire telegrafică spune, că Fejervary a raportat Maj. Sale asupra situațiunii urmate după audiența de Sâmbătă. Monarhul a dat explicație par a-se fi *sfîrșit cu desevîrsire*, și a luat spre scire raportul ministrului. În cercurile politice din Viena se mai vorbește, că de astă-dată br. Fejervary a prezentat din nou Coróniei programul său vechiu, și că Corónă și-a rezervat decisiunea pe dîua de ađi, când va primi érași pe ministrul președinte ungar.

Oficiosul „Magyar Nemzet“ vorbind despre noua audiență a baronului Fejervary dîce, că actualul șef de guvern nutrește încă firma convin-

gere, că cel mai corect lucru ar fi să se reapuce firul politice de împăciuire între Corónă și „națiune“. Mai probabilă pare însă o altă scire, după care ar fi vorba de reactivarea programului-Fejervary. O fôie vienesă bine informată dîce, că acest program n'a cădut în merit. Fejervary însuși a declarat, că dorește mult să și părăsescă postul, dér se teme, că în urma împrejurărilor de față, Majestatea Sa contéză la serviciile lui. „Decă va fi așa, mă voiú supune poruncei sale. Declar însă, că nu voiú pôte să mă angajez la restabilirea ordinei, de cât cu mîna fôrte tare“...

După scirea dîarului „Post“ din Berlin, *numirea din nou a guvernului Fejervary*, pe baza guvernului cunoscut, e un fapt ca și implinit. Din isvor bine orientat se constată, că Majestatea Sa a primit demisiunea acestui guvern numai ca să dea încă odată prilej coalițiunii de a se înțelege cu Corónă.

Nu trebuie să mai spunem, că *gazetele coalițiunii maghiare* sunt cătrănite grozav din cauza pătaniei de Sâmbătă a celor cinci șefi ai „națiunii“ și pentru programul, ce l'a dat Corónă drept basă a venirii lor la cărmă. Purtarea împăratului austriac, dîce acele foi, este o insultă la adresa națiunii maghiare și condițiile ce le-a pus sunt o negare a constituției unguresci. „Magyarország“ de Miercuri publică un articol scris de *Bartha M.* în care dîce, că „decă ar trăi împăratăsa-regină Elisabeta, n'am ađi de la împăratul astfel de povești sêlbătăcite. Regina Elisabeta a fost femeia cultă și cunoscea principiile fundamentale ale constituției ungare. Punctul 3 din condiții luminează întunerecul istoriei de 38 ani. El arată, că împăratul austriac nici-odată n'a fost rege constituțional. Într'o singură persoană a domnit și a guvernat, și încă fără margini. Constituția a fost o mască. Dieta un bal mascat. Alegerile dietale o retragere mascată pe strade, întrând veselă în cărciume“... Spune apoi, că „împăratăsa-regină“ se împotriveste la sdrobirea constituției nôstre și la confiscarea vieții nôstre independente de stat. Sécurea taie decă rădăcinile arborelui vieții nôstre“. Apoi încheie: „Aici suntem, stăm gata. Nu cerem grație. Pofțiți și mărșăluți la noi. Nu ne dăm constituția. Ne vom apăra independența... Nu stăm pe baza de la 49. Nu alergăm în vecini după alt rege. Dér ori-care ar fi acela, ce se atinge de noi, vrînd să ne confisce independența cu forța, îl vom lovi cu pumnul!“ (!)

„Budapesti Hirlap“, un alt dîar fruntaș coaliționist, scrie în numărul său de la 26 Sept. între altele, că evenimentele de la 23 l. c. au dovedit, că cei de la putere n'au intenția a restabili constituția violată. S'a isprăvit cu speranța, ca cu mijlocele de până acum să pôte ajunge la rezultat și că s'ar pôte ajunge la pace pe baza de la 67. Constituția e resturnată și a cădut și baza dela 67, prin urmare ministerul comun nu

mai are nici o basă de drept. Tera se află în situația în care s'a aflat la 1861, și astfel patrioții, cari doresc a susține creațiunea lui Deak, nu pot de cât să urmeze exemplul maestrului lor. Aderenții lui Deak încă trebuie să se pună pe basa, pe care a stat el la 1861, adică pe baza uniunii personale...

În tonul acesta scriu și celelalte țiare maghiare, afară de foile tiszaiete, cari par a se bucura de pățania umilitoare a șefilor coalițiunii în Viena.

Acesta este tabloul situațiunii actuale în țară, situațiune din cele mai critice și primejdioase creată, de cătră aceia, cari voesc să-și instăpănescă pe vecie hegemonia și interesele de rasă în paguba vieții și desvoltării celorlalte popore nemaghiare.

Ce va urma după toate acestea, nimeni nu poate să știe, nu știu nici cei cari au adus lucrurile până aci.

Brașov, 15/28 Septemvrie.

Ministrul președinte român în Viena.

»Universul«-ui i-se telegrafieza următoarele: Ministrul președinte al României Cantacuzino, a fost primit în audiență de împărat și a stat ca vre-o 20 de minute în cabinetul monarhului. Aflu că s'a discutat asupra situațiunii din peninsula Balcanică. Împăratul a dat apoi d-lui Goluchowski însărcinarea de a se duce la d-l Cantacuzino și a discuta împreună asupra cestiunii macedonene cu privire mai cu seamă la raporturile încordate dintre România și Grecia.

Ast-fel ați (Marți) la 2 ore după amiazi, Goluchowski s'a dus la primul ministru român care se află găzduit la hotelul imperial, și a avut cu el o conferență de o oră. Împăratul a conferit d-lui Cantacuzino marea cruce a ordinului Leopold.

Conferențele delegațiilor Svediei și Norvegiei.

ținute cu scop de a ajunge la o înțelegere în ce privește despărțirea Norvegiei de Suedia, s'au sfârșit Sâmbătă având un rezultat mulțumitor pentru ambele state. După proiectul de înțelegere, elaborat în aceste conferențe, cele două state se obligă a supune tribunalului arbitral dela Haga toate diferendele, cari privesc independența și integritatea lor. Durata acordului este fixată pentru 10 ani. El poate fi prelungit pentru alți 10 ani, decât nu va fi denunțat cu cel puțin 2 ani înainte de expirare. La granița ambelor state se va stabili o zonă neutră de fortificații. În ce privește cestiunea disolvării uniunii, propunerea va fi prezentată parlamentelor ambelor țări.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Sonet.

S'a dus sub steag voinicul la hotară
Cu roibul lui, ce mesteca vâpaie,
Și cât a plâns copila cea bălaie,
Când și-a nsoțit iubitul pân' la scară.

Inchisă 'n urmă singură 'n odaie,
Rugatu-s'a din zori și până 'n sêră,
Ca Domnul sfînt să i-l aducă erva
Tot credincios și tefăr din bătaie.

Apoi când fuse vremea împlinită,
Sê vie erva la vetre fle-care
S'a dus și ea voioasă și grăbită

Cu alți vecini s'iasă 'n drumul mare.
Dêr n'a zărit prin lumea grămădită
Nici un voinic trecend pe roib călare.

Brașov, 23 Septemvrie.

Ecaterina Pitș.

Deschiderea „Reichsrath“-ului.

Ministrul președinte austriac Gautsch despre raporturile cu Ungaria.

După o amânare de 2½ luni, parlamentul austriac s'a întrunit ecăși în ziua de 26 Septemvrie.

Sesiunea s'a început cu un discurs al ministrului președinte Gautsch, care a vorbit despre influența întâmplărilor din Ungaria asupra intereselor austriace, precum și despre măsurile ce le-a luat guvernul austriac în privința apărării acestor interese, cu deosebire în privința convențiilor comerciale, cari pe ziua de 1 Martie 1906 vor trebui negreșit reînnoite.

Vorbirea ministrului președinte a fost din capul locului primită cu strigăte gălăgioase din partea social-democraților, cari erau supărați rău pe Gautsch din cauza, că aușiseră, că el a fost acela, care a împiedecat realizarea planului lui Fejervary-Kristoffy cu votul universal.

Baronul Gautsch a șis între altele, că guvernul austriac este în ori-ce moment gata de a revizui legea pactului între Austria și Ungaria, în condițiunile programului comunicat de împăratul șefilor coalițiunii.

În privința bugetului comun, baronul Gautsch a anunțat legea autorizării, care va fi prezentată nu în sesiunea actuală, ci în cea de la Noemvrie.

În privința convențiilor comerciale, ministrul președinte a prezentat un tablou asupra tratativilor, ce sunt în curgere cu Elveția, Bulgaria, Belgia, Serbia și România, din care tablou reiese, că criza ungară până în momentul de față n'a turburat mersul acestor tratative. În ce privește însă executarea convențiilor încheiate deja cu Germania și Italia, baronul Gautsch declară, că decât Ungaria n'ar consimți cu intrarea în vîgore a acestor convenții, guvernul austriac va prezenta parlamentului la timp proiecte corăspundătoare noiei situațiunii, ceea ce trebuie înțeles așa, că guvernul va cere imputernicire a lua măsuri, ca numitele convențiuni să fie valabile numai pentru Austria.

Baronul Gautsch, cu totă larma, ce o făceau socialiștii, nu s'a speriat și a vorbit și despre votul universal. El a tăgăduit, că ar fi influențat asupra căderii lui Fejervary, ori că s'ar fi amestecat în afacerile interne ale Ungariei; a recunoscut însă, că el este protivnic întroducerii votului universal în Austria. De părerea acesta este el, nu fiind-că ar vré să se pună în pôră cu timpul, care reclamă lărgirea votului, ci fiind-că Austria fiind compusă din atâtea naționalități, are anumite interese, cari trebuiesc scutite.

Parlamentul s'a deschis la orele 11 și socialiștii au început să strige îndată la intrarea miniștrilor: »Jos Gautsch!«, »Jos ministrul președinte, care ne a tâlhă-

rit dreptul de alegător!« Președintele conte Vetter a trebuit să sune mult timp clopoțelul, până s'a făcut puțină liniște. Nu peste mult însă s'a reînnoit gălăgia și nu s'a potolit, de cât atunci, când baronul Gautsch a început să vorbească despre Ungaria.

— Trebuie să mă țin de principiul, că se nu ne amestecăm în afacerile interne ale Ungariei, tot așa, precum nici Ungaria nu pôte să se amestece în afacerile interne ale noastre — a șis Gautsch. *Totuși pot să fie anumite situațiuni, când glasul ministrului președinte austriac trebuie să fie ascultat și va fi ascultat. În asemenea situațiuni, unde e vorba de interese mari încredințate mie, eu am dreptul și datoriu acesta nu voi suferi să mi-l ia cineva.* (Aplause).

Aceste din urmă cuvinte, în cari Gautsch spune, că pot să fie împrejurări, când ministrul președinte austriac trebuie să fie ascultat (adeacă și în cestiuni de ale Ungariei), foile unguresci le critică aspru.

Răspunsul ministrului Lukács

la protestul Sașilor contra ordonanțelor de maghiarizare.

Scim, că ministrul unguresc de instrucție Lukács a lansat deunăzi două ordonanțe severe pentru maghiarizarea intensivă a instrucției în școlile populare nemaghiare, întroducend pe calea aceste dispozițiunile șoviniste din faimosul proiect al lui Berzeviczy. Comitetul administrativ al comitatului Sibiu a prezentat guvernului o rezoluțiune energică și excelent motivată, cerend retragerea ordonanțelor șoviniste. La timpul său am adus în întregime textul rezoluțiunii.

Ministrul Lukács a răspuns deunăzi la reprezentațiunea comitetului administrativ al comitatului Sibiu. Ministrul declară mai întâiu în răspunsul său, că nu pôte împlini cererea comitetului administrativ, pentru-că ordonanța sa s'a edat pe baza legilor existente și a urmărit numai scopul, ca școlile populare să ofere fiecărui cetățen ocaziune de a-și însuși limba maghiară a statului.

Argumentele aduse în reprezentațiune sunt nefondate și neacceptabile. (?) O ordonanță în sensul articolului de lege 18 ex 1879 apărută în același an în cestiunea planului de învățământ pentru școlile populare nemaghiare dispune, ca școlarii să fie instruați în limba maternă și în legătură cu acesta în limba maghiară astfel, ca să pôte exprima liber în limba maghiară cunoștințele lor ce le-au avut sau le-au câștigat și să-și pôte preda și scrie corect ideile lor în ordine logică. Este deci clar, că atât proiectul prezentat de guvernul anterior cu privire la instrucția în școlile populare, cât și ordonanța

din cestiune în afacerea instrucției în limba maghiară urmăresc același scop ca și legea sancționată și ca și planul de învățământ pentru școlile populare, apărut 26 ani mai înainte. De altfel circulara ministrului de instrucție din 5 Iunie 1902 conține precis aceleași dispozițiuni, ca și ordonanța prezentă.

Aserțiunea, că dispozițiunea cuprinsă în această ordonanță, prin care dispozițiune sunt îndrumați inspectorii de școle de a controla cu competență și cu zel instrucția în școlile populare, asemenea nu pôte sta, pentru-că § 5 al legii citate poruncesco în mod expres inspectorilor de școle să controleze în mod competent instrucția în școlile populare.

Procedura ordonată contra învățătorilor incapabili a preda instrucția în limba maghiară se bazază asemenea pe dispozițiunea articolului de lege 18 din 1879, care dice în §-ul 2. că începend din anul 1882 un învățător cu diplomă, care nu și-a însușit limba maghiară în vorbire și scriere într'atâta, ca să pôte împărtași în acea limbă instrucția în școlile populare, nu pôte fi aplicat ca învățător. Acel învățător însă, care neglijează instrucția în limba maghiară, comite în sensul §-lui 13 al art. de lege 26 ex 1892 delict disciplinar, care stă sub procedură disciplinară.

Ministrul mai spune, că acea parte a ordonanței sale, care tractează despre acei învățători de la școlile populare, cari neglijează instrucția în limba maghiară, e motivată și în §-ul 16 al art. de lege 18 ex 1879 și declară apoi, că la observarea cuprinsă în reprezentațiune referitor la preparandiile nemaghiare nu pôte reflecta, pentru-că preparandiile nu stau de loc în cercul de competență al comitetului municipal.

În fine îndrumă comitetul municipal ca — amăsurat datorinței sale normale în legile citate — să execute punctual ordonanța ministerială și decisiunea, ce o va lua în această afacere, s'o subțernă ministrului în decurs de 30 zile.

Ruperea relațiilor diplomatice între România și Grecia.

Asupra relațiilor dintre România și Grecia. oficiul guvernului român Conservatorul publică următorul comunicat:

»D-l Tombazis, ministrul Greciei, plicând din București, a adresat guvernului român o lungă notă ca răspuns la ultima notă prin care se respingeau pretensiunile guvernului grecesc ca nefundate, n'același timp d-l Tombazis își anunța plecarea sa în concediu, fără a designa, conform regulilor diplomatice, un însărcinat cu afacerile, care să-l înlocuiescă, ci s'a mulțumit, pur și simplu, să facă cunoscut că a însărcinat un impiegat inferior cu paza legățiunii și a arhivelor. D-l Tombazis nu spunea, în nota sa, pentru cât timp plécă în concediu.

gândi ca ori și ce jidan la ghișeft și pentru asta făcu un plan, achichi plan. Numai într'o zi îi dîse:

— Măi omule, eu ți-am dat ție atâtea și atâtea parale și după mâna mea te-ai făcut om; eu vréu să merg acasă la tine și să-ți ved gâina.

Omului netrecend-i drăciile jidanului prin mîntie îl duse acasă și-i arătă gâina. Omul nu scia carte. Pe aripile gâinei era scris:

„Cine-i va mânca capul, se va face împărat. Cine-i va mânca inima, va fi nădrăvan, și cine-i va mânca piciorule, ori de câte ori va dormi, când se va scula, va găsi la piciorle câte două ouă de aur de gâină“.

Jidanul cum ceti dîse:

— Măi române, tu ai atâtea și atâtea parale și nu scii ce ouă se faci cu dînele, că esci cap de bou; eu îți spun că-i bine să-ți cumperi marfa cutare și cutare și să faci dughiană și eu mă pot duce cu tine în cutare oraș, să cumperi marfă bună și ieftină.

Omul, nepricepend ce-i la mijloc, se prinse și se duse. El lăsă acasă trei băeți.

Jidanul înainte de a pleca cu omul după marfă spuse fecioru-so:

— La câtă-va vreme după plecarea noastră de aci, să te duci la femeia omului și să-i spui, că pe bărbatul ei și pe mine ne-au omorît hoții și ne-au luat banii. Eu am să port omul din oraș în oraș vre-un an de zile sub cuvânt că nu-i bună marfa și că în vremea asta, ne mai venind noi acasă, femeia își va lua grija de bărbat. Și pe urmă să te dai în traiu cu dînsa și s'o ademenesci să-ți taie gâina și s'o mănânc.

— Bine, așa oiă face.

Și s'a dus jidanul și i-a spus femeii ce-i dîsesse tatu-so cu atâtea părere de rău, că puteai jura într'o mie de biserică că-i adevărat. Atunci femeia auzind așa sărind, începî să se bocăscă. Atunci jidanul îi dîse:

— De ce-ți strici capul cu plînsul? S'a întimplat așa, n'ai ce face. Să plîngi ori cât, n'ai să-l mai înviezi. Lasă morții cu morții și viii cu viii. Te-o îndrepta Dumnezeu și pe d-ta, că nu esci de pădat.

Homer, un poet grec, ne spune, că vechii viteji Diomedes și Hector își nutreau caii lor cu grâu. Theofrastus un naturalist învățat, ne spune în scrierile sale, că în Babilonia grăunțele de grâu, ajungeau mărimea bobelor de struguri, ér Herodot ne spune, că frunzele aceluia, erau de patru degete de late.

Columela și Plinius naturaliști romani, ne spun, că grăul de primăvară a fost adus în Italia din Thracia și că pe țărmurile Mării negre (Pontus Euxinius), se cultivau pe an la 80 de mi hectar, ér în Egipt de 20 de ori mai mult.

Grăunțele de grâu aflate în Pompei, samână cu ale noastre. Tacitus un istoric vestit ne spune, că grăul se cultiva în Germania cu o sută de ani înainte de Christos și că numele de „Weizen“ și l'a luat de la numele vechiu „hoezi“, ér numele latin de triticum se derivă de la verbul tero, trivi, tritum, care însemnează a îmbălbăti séu treera.

După grâu, ca cea mai veche plantă de cultură urmază orzul (hordeum hexasticon), adevărat cel cu șese rânduri, care își trage obârșia din Egipt, unde se folosea și la jertte. Cel cu două rânduri (disticum) este cunoscut ceva mai târziu, ér cel cu patru rânduri, care este o crecitură a celor două soiuri dintâi, este cunoscut numai din timpurile mai noue.

Despre seară ne spune Plinius, că era cunoscută și cultivată înainte de Christos pe la anul 79 și că în Europa a fost adusă de către Slavi. Vechii Spartanii încă se nutreau cu seară, despre care diceau, că deși e grea de mistuit, totuși e bună și nutritivă. Secara se numea deja la Romani aproape ca și românește: *secale, is*, și se dice că s'ar deriva de la verbul seco = a tăia.

Ovésul nu a fost cunoscut în timpurile străvechi. Cultura lui este cunoscută numai de pe la anul 800 după Christos. Ovésul a fost cultivat mai întâi pe țărmurile Mării baltice, de unde apoi a trecut în Germania, unde la început se măcina și se făcea din el un fel de păsat, cu care se nutreau chiar și ómenii.

Linteaa e cunoscută din timpurile cele mai vechi, Despre cultura și nutrirea ómenilor cu linte, se află urme chiar și în sfinta scriptură, unde se spune, că Esau și-a vândut dreptul séu de întâia nascere fratelui séu Iacob, „pentru un blid de linte“.

Mazérea, mălaiul și inul au fost cunoscute atât vechilor Egipteni, cât și vechilor Greci, de la cari s'au răspândit apoi și la celelalte popóre europene.

Intre plantele de nutreț, luțerna a fost cunoscută din timpurile cele mai vechi. Despre ea ne spune Plinius, că a fost adusă din Persia și apoi a fost cultivată în Grecia, de unde a trecut și în Italia. Cu o jumătate de juger pământ semănat cu luțernă, ne spune același scriitor, că se putea ținea un cal cu nutreț vara întregă.

Sub numele de trifoiu, cei vechi numiau toate ierburile, cari aveau frunzele lor împărțite în trei părți. Virgiliu a mai numit în scrierile sale adevăratul trifoiu și „lotus“.

Cânepa și inul au fost cunoscute de asemenea din timpurile cele

mai vechi. La vechii Greci și Romani întru atâta era de cunoscută și de deprinsă cultura lor, încât de atunci se scia, că decă cineva voia sé aibă fire de tort mai subțiri, trebuiau semărate mai dese, ér decă voia sé aibă fire mai gróse, atunci trebuiau semărate mai rar.

Cultura viței de vie era cunoscută în Asia de pe timpul lui Noe. În Europa crescea ca sălbatică și numai în vécul al treilea după Christos, a început a fi cultivată prin vii și grădini.

Intre legumi cépa roșie este cea mai veche, de óre-ce ea se cultiva în Egipt încă cu 2000 de ani înainte de Christos. Tot așa de vechiu e și usturoiul (aiul), cu care se nutria mai cu sémă Jidoviî în robia lui Faraon.

Crastavețiî sunt aduși din India răsăritenă. Salata s'a cultivat mai întâi în Grecia. Pătrinjeii și pepeni au fost aduși din Asia. Cultura acestor din urmă, a fost tare lătită în Grecia.

Fasolea încă a fost cunoscută și cultivată atât din partea vechilor Greci, cât și a vechilor Romani. Verzele au fost aduse din Anglia și cultivate în patria noastră mai întâi pe la anul 1516 după Christos. Napii de nutreț au fost cultivați în patria noastră mai întâi pe la anul 1540 după Christos.

Cucuruzul, cartofii, ardeiul, tutunul, pădăicile și flórea sórelui au fost aduse din America și cultivate mai întâi în Anglia și Spania, de unde apoi s'au răspândit și în celelalte state europene.

După cercetările și ispitirile naturaliştilor și ale istoricilor, mai tóte sémăntăturile, legumele și plantele de cultură au crescut mai întâi în stare sălbatică și numai după-ce omul s'a convins, că acelea sunt bune și pentru nutrirea lui, séu a animalelor de casă, a început a-le cultiva pe lângă casa sa, prin grădini și în câmpurile lucrute. Dér acesta s'a întâmplat fórt pe încetul, după cum adevărat s'a lătit și ómenimea pe suprafața pământul.

Ioan Georgescu.

Maiorul român Haralambie

despre armata rusescă din Manciuria.

D-l Dumitru Haralambie, maior în armata română, a fost trimis, precum șcim, de către Maj. Sa Regele Carol la începutul răsboiului ruso-japones în Manciuria, ca sé urmărescă și studieze mișcările armatei rusesce.

Reintors în România a comunicat revistei „România ilustrată“ unele impresii de pe câmpul de răsboiu, pe cari le reproducem în următoarele:

D-l maior Haralambie începe prin a spune, că atașaii militarii stréini au fost primiți în lagărul rusesc, atât de generalul Kuropatkin, cât și de generalul Linevici — ca generalissimi — cu cea mai mare afabilitate, ceea-ce de altfel este apanajul ofițerului rus, și că s'au bucurat de o deplină libertate în a vedea și studia tot ce credeau, că le póte folosi.

D-l maior Haralambie adauge, că nici un ofițer n'a fost atașat pe lângă cuartierul general; guvernul rus a pus la dispoziția ofițerilor stréini un tren fórt confortabil, dér care — din cauza insuficienței liniilor de garaj — se găsea adesea mult înapoi. Din această cauză parte din atașaii militarii au preferat a fi reparați pe la diferitele comandamente, pentru a-se găsi mai aproape de linia de luptă

și la curent cu cele ce se petreceau dinic. De confortul acestui tren d-l maior Haralambie n'a profitat decăt opt zile, în tot timpul cât a stat în Manciuria, fiind tóta vremea atașat pe lângă corpul IV siberian de sub comanda generalului Zarubaieff.

Și aci d-l maior explică, ce l'a determinat sé alégă corpul IV siberian, prin faptul că sciea, că este un corp format aproape în întregime din ómeni de rezervă și voia sé se convingă de visu despre ce se póte conta pe astfel de trupe. D-sa avea intențiunea sé asiste lângă acest corp la una séu două bătălii, și apoi sé céra a fi atașat pe lângă un corp european; în urmă însă s'a hotărît sé rămână tóta campania pe lângă corpul IV siberian, de óre-ce nu era trimis de guvernul român ca sé studieze valórea diferitelor corpuri de armată rusă, așa că odată ce găsisse un corp atât de eminent, s'a gândit că va fi greu sé găsescă altul mai bun.

Generalului Zarubaieff, comandantul acestui corp, i-s'a încredințat, la tóte bătăliile însemnate, comanda superioară a trei și patru corpuri de armată, așa că d-l maior Haralambie trăia într'o sferă de acțiune mult mai importantă, din punctul de vedere al operațiunilor militare, decăt decă s'ar fi găsit la un alt corp de armată ori-care.

Comunitatea agrementelor, ca și rigorile vieții de campanie; împărțirea momentelor dificile ale bătăliilor — cari prețuiesc o viéță întregă — stabiliseră între d-sa și ofițerii acestui corp astfel de legături, încât se simția în mijlocul lor ca într'o a două familie militară, de care fusese atât de lipsit de la sosirea sa pe depărtatul teatru de răsboiu. Numai ideea că se reîntorce în țéră, l'a putut separa de acești iubiți camaradi de răsboiu.

Generalul Zarubaieff a avut comanda superioară a unui corp de armată în tóte bătăliile și împrejurările însemnate. Astfel:

La sud de Mugrin (Iunie 1904), are pe lângă corpul séu atașată o brigadă de cavalerie;

La Dasiceao (Iulie 1904), are și comanda corpului I siberian;

La Anțandzeani și Șahe (August 1904), are comanda corpurilor 1, 2 și 4 siberian, precum și o brigadă de cavalerie;

La Liao-Yang i-s'a încredințat comanda corpurilor 2, 3, 4 și 5 de armată;

La Mukden i-s'a încredințat 48 batalioane destinate sé deschidă — la aripa dréptă — cercul de fier în care căutau sé strígă Japonesi pe Ruși.

Mai departe d-l maior spune, că nu s'a putut descrie nici odată întreg adevărul despre osebitta valóre a corpului IV siberian. El se bucură de multă stimă nu numai printre armatele ruse din Manciuria și din Rusia, dér și din partea trupelor japoneze, cari apreciează ca o înținoire fórt serioasă ori-când au de luptat cu trupe din corpul IV. Acesta reese din istorisirea unui ofițer japones, aflat ca ránit în spitalul din Charbin, în urma bătăliei de la Liao-Yang și care spunea, că a făcut această observație cu ocazia bătăliei de la Dasiceao și a complectat-o în bătăliile următoare.

D-l maior laudă mult devotamentul nemărginit, tactul și bunul exemplu al comandantului corpului IV, generalul Zarubaieff. D-sa dice, că nu odată l'a vădut între două zile de bătălie, dormind nopțea pe pământ, având drept ori-ce acoperământ și învăliș... mantaua de plóie.

Părerea atașatului român asupra înfrângerilor suferite de Ruși este, că Japonesi pregătesc acest răsboiu de mai mulți

ani, pe când împărăția rusescă, încredințată că un răsboiu cu Japonia nu póte începe decăt când va voi Rusia sé-l declara, a fost surprinsă cu totul nepregătită pentru asta.

Distanța de mai bine 8000 kilometri nu a permis sé se facă transporturi de trupe și cele necesare la timp.

Turburările interne au și ele o bună parte în aceste înfrângerii.

Acestea și altele au făcut, ca rezultatul sé fie fatalmente cel cunoscut.

Și decă rezultatul n'a fost un desastru complet pentru armata rusă, acesta se datoresce cunoscintelor militare și prudenței deosebite a generalului Kuropatkin. Ofițer, care este o autoritate în lumea militară, care are pagina sa glorioasă în istoria militară a Rusiei, și-a dat bine séma de situațiunea strategică a armatei, care se găsește în tot-déuna călare pe o singură și nesfirșită linie de comunicație, de inferioritatea efectivelor armatelor ruse față de această situație strategică și a sciut astfel a-se angaja tot-déuna atât numai că — decă n'a putut căpéta o victorie — a scos totuși la timp armata dintr'un desastru sigur. Acesta este părerea aproape unanimă a ofițerilor ruși și a unei bune majorități din ofițerii stréini.

Și despre noul comandant al trupelor rusesce, generalul Linevici, părerea d-lui maior Haralambie e din cele mai bune.

POVEȚE.

Cum se îndrepteză un vin bălos și cu gust rēu. — Este aproape sigur, că un tratament cu carbune de lemn urmat de o cleire póte da rezultate bune. Pentru acest scop se începe prin a pune praful de carbune, topindu-l, în puțin rachiu până se face ca o ciorbă, apoi se tórnă această ciorbă în vasul cu rachiu de îndreptat și se bate bine câteva minute, apoi se clesce cu kaolin (marmoră) întrebuintându-se 100 gr. la hectolitru, Doza de carbune trebuie fixată printro experiență, căci ea póte varia de la 100 la 1000 gr. carbune pentru un hectolitru vin.

Contra prafului de pe drumuri. — În străinătate de câțiva ani cestiunea de a-se lupta contra prafului de pe șosele și drumuri este la ordinea zilei, făcându-se mai multe încercări. La început s'a întrebuințat petrolul, apoi gudronul. Nici unul nici altul întrebuințate în stare curată nu au dat rezultate bune.

Anul trecut departamentul Senei (Francia) a întrebuințat un alt procedeu, care pare a fi dat rezultate multumitoare. Procedeu este tot un fel de gudronare, dér preparat special pentru acesta.

Gudronul se disolvă în apă cu săpun amoniacal, apoi această soluțiune este pusă în butóiele de stropit prin orașe séu pe șosele pavate, în proporțiune de 5—10% gudron pentru 100 litri apă. După 2—3 stropiri cu această soluțiune, se obține un bun efect și de lungă durată. Praful este cu totul suprimat spre marea bucurie a trecătorilor și a cultivatorilor vecini.

1905.
De Primăvară și Vară.
Articole de reclamă:

Catifea reclame colorată foșnitóre Metru fl. 1.35	Noutăți!	Noutăți!	Dantele înțârdece cu cusături pe pânză de in.
" négră . . . per metru fl. —.95, 1.35, 1.50.	Voile Grenadine în colorii fórt frumóse 120 cm. lat.	Voile de Soie " " " " 120 " "	De tot nou! De tot nou!
Mătăsării japoneze de spalăt, metru . . . 85 cr.	Popeline brillante " " " " 120 " "		Roll Catifea négră 50 cm. lată fl. 1.90 etc. etc. etc.
Liberty sublime în tóte colorile, metru . . . 78 cr.			La dorință se trimít mostre gratis și franco.
Louisienne brillante metru 95 cr.	Mare assortiment de mătăsării Scoțiene!		În magazinul de mătăsării:
Mătăsării negre pentru toalete, dela 85 cr. în sus.	Taffetas-Riche cadrilat și vérgat travers pentru Toalete și Bluse!	120 cm. late: Radium și Gréppe-brillante în tóte colorile. — Mătăsării Mitte-Fleurs și Chine. — Genre Louis XV. — Dantele frumóse, — Peritul și rochii de in cu cusături.	Szénásy, Hoffmann & Co.
" pentru rochiî de mirésă " 70 " " "			Budapest, IV., Bécsi-uteza 4.

la Tiflis, Bialistock și Bacu câte 6; la Dunaburg 5; la Iecaterinoslav 4; la Berdicev, Mittan, Norva, Rovarsk câte 3, la Minsk, Kiev, Nijni-Novgorod, Rostov pe Don, Sevastopol, Gori și Sușa câte 21, în mai multe localități câte un atentat.

Un testament ciudat.

Frederic Christian Winslow, consilier de stat, profesor de chirurgie ilustru, a ordonat prin testamentul său, ca după moarte-i, să se impuce caii de la trăsura sa. Acesta, pentru că bietele animale se se odihnesc odată cu el, să nu fie suse la chin, de ce-l care, ar pute să-i cumpere.

Vindecarea deplină a bolilor secrete. Să nu pregete nimeni într-o cestiune atât de gingașe a se presenta odată în persoană, pentru ca cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din streinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea bolii, ori cât de adânc ar fi bola înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea ce fie-care o poate face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cine-va nu poate veni în persoană, atunci se-și deserie bola cu deamănuntul și după ce va fi esaminată, va primi deslușirile de lipsă și leaourile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisore pune marcă de răspuns. După încheierea curei, scrisorile se ard seu la cerere expresă se retrimite.

Un astfel de leucitor și curățitor e institutul special al d-ului Palócz, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-út 10) unde cu bună voință și conștiințiozitate capătă ori cine (bărbat seu femeie) deslușiri asupra vieții seculare, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberază de bolă și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiilor diligente Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodel seu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, bolile de besică, de

țeve, de testicule, de șira spinărei, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, bóla albă, bóla de sânge, de piele și toate bolile ce se țin de organele seculare femeesci. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dá însusi Dr. Palócz de la 10 ore în. a. până la 6 ore séra (Duminecă până la 12 ore la amiazi). Adresa Dr. Palócz, medic de spital, Budapesta VII, Kerepesi-út 10.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Mircea Maior

advocat

Bucuresci Strada Frumósă Nr. 12.

Dr. ST. N. CIURCU.

Viena IX Pelikangasse 10. Telefon nr. 17065.

Cabinet de consultațiune

cu somitățile medicale și specialiștii din Viena.

Cursul la bursa din Viena.

Din 28 Septemvrie n. 1905.

Table with exchange rates for various currencies and goods like gold, silver, and wheat. Includes items like 'Renta ung. de aur 4%', 'Renta de coróné ung. 4%', etc.

Table with exchange rates for Paris and Italian notes. Includes 'Paris vista 95.40' and 'Note italiene 95.50'.

Cursul pieței Brasov

Din 29 Septemvrie n. 1905.

Table with market prices for various goods in Brasov. Includes 'Bancnote rom. Cump. 18.96 Vënd. 19.—', 'Argint român " 18.92 " 18.96', etc.

AVIS!

Dr. ILARIE JENEI avocat

și-a deschis cancelaria advocațională în Brașov,

9-10 Têrgul inului nr. 26.

Eu

cunosc pentru cultivarea pielei special pentru a curăți fața de pistru și a dobândi o colóre delicată a feței, săpunul medicinal cel mai bun și cu efect, săpunul probat

Bergmann's „Lilienmilchseife“

(Marca: 2 miner.)

de Bergmann & Co. in Tetschen a/E.

Se capătă bucată cu 80 bani,

la farmaciile:

VICTOR ROTH la „Ursu“,

FR. STENNER la „Leu“,

JUL. HORNUNG la „Arap“,

E NEUSTÄDTES, „Schutzengel“

drog. TEUTSCH & TARTLER.

și la farmacia W. LINGNER, în Sighișoara

în Brașov;

și la farmacia W. LINGNER, în Sighișoara

Atențiune! Pentru promovarea Diuresei la bóla de rinichi și catar de besică este recomandat borvisul Baross. Conformat de medic. Este foarte folositor la copii debili, pentru efectul cel are asupra mistuirei. Se nu lipsescă dela nicl o masa familiară. Să capătă în toate restaurațiile, cafenelele, prăvălii de delicatose, băcării, în loc și la sate dinprejur Administrația isvorului Bibarcfalva, posta ultimă Baroth. Depozit general la Johann Böhm Brașovul vechiu, Strada Țințășilor nr. 15. 1 litru 12 b. dus acasă.

Conținutul următorilor articoli

higienici sunt întrebunțati de cei mai renumiți profesori și medici, și sunt declarați de foarte bun.

Senegin contra tusei, reușelii, dureri de piept, ofitei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutății de respirat, lungorei și tusei secl. Vindecă sigur și repede. -- Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Capsic unsore contra durerii de óse, podagreii, reumatismului, recelilor, durerilor de cap, de dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrinite bóle le vindecă. -- Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Centarin contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greță și vomare, sgirciurile cele mai grele, Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. -- Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Kaliodsarsapari mijloc escelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tineretelor. -- Prețul 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons închiderea scaunului e cauza durerilor morburii, precum palpitatea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de încheierea scaunului, numai decât se comandeze Laxbonbons, zaharele purgative, plăcute și dulci la gustat. -- Prețul 1 corónă.

Faceți încercare despre ori-ce articol și Vê veți convinge. (1-10.)

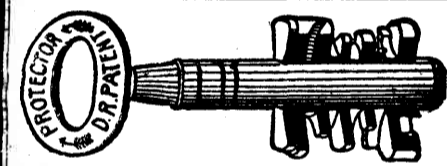
Cornel Demeter,

apotecar in Szászváros, Piața școlii nr. 39.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

Ca minunea tehnicei numesc specialiști broasca Patent Protectorschloss cu care sunt provădute

CASSELE de fer HESKY

(S. Wertheimer) (Inhaber St. F. und M. Litwin)

Singur reprezentant și depozit pentru Brașov: ROGER PÁL.

sigure contra focului și spargerii.

Aprobate și întrebunțate de Banca Imp. germ. Neintrecute.

Construcție modernă. Preturi ieftine de fabrică.

Fabrica: WIEN, XVII/3.

Árverési hirdetmény.

Alóliert tömeggondnok ezennel közbírré teszi, hogy Rosenberg Frigyes brassói kereskedő özég család-tömegében a leltár 1671—1768 tétel számok alatt felvett üzleti követelések, továbbá a pótleltár 1—5 tétel számai alatt foglalt nyári kalapok és kesztyük, alólirott család-tömeggondnok ügyvédi iroda helyiségében. Kolostor-utca 7-dik szám alatt 1905 évi Október hó 6-án d. e. 10 órakor nyilvános árverésen, birói kiküldött közbenjövételével azonnali és készpénz fizetés mellett elfognak adadni.

Vevő viseli a vételár után esedékes illetéket.

Brassóban, a csödválasztmány-nak 1905 évi Szeptember 15-én tartott üléséből.

Dr. Mosoiu János, tömeggondnok.

Avis!

Cultivătorilor de vie.

Se află de vëndare viță de vite frumósă, altoită în viță cu rădăcină americană după cel mai escelent metod francez (sau lemnósă). După trebuință se soiu de viță. Comandele se trimită la adresa: George Șerban, paroch gr. cat. Șmig (Șomogyom), u. p. Medgyes. 2-6.1860.

LIBRĂRIA EDITÓRE H. ZEIDNER

Fondată 1867.

Brașov. — Brassó.

Fondată 1867.

Cele mai bune cărți pentru școléle poporale, care sunt răspândite în mai multe ediții, și cu care s'au obținut în tot locul cele mai bune rezultate în învățământ,

sunt următoarele:

Table listing books for sale with prices. Includes 'Alexandru St. C. I-a carte a copiilor seu Abecdarul ilustrat, legat -40', 'Dogariu D. Abecdar nou ilustrat, pentru școléle primare de ambele sece. Partea I-a legat -30', etc.

Exemplare de probă, dacă există intențiunea scrisă de ale introduce în școlă, se dau gratis.

Librari, nequțatori și învățatori primesc rabat.

Mare asortiment.

Gratis! **Gratis!**

Mai de giaba

fără nici o plată pe d'asupra capătă **un tablou** executat senzațional în mărime naturală. După ori și care fotografie cine cumpără în valoare de 20 cor.: Sticlărie, Porcelan, Lampe, Oglinzi, Tablouri, etc. la

Mihály A.,
Magazin de Sticlărie, Porcelan, Lampe, Oglinzi etc.
Târgul Straelor.

4—24,1849.

Prețuri ieftine.

Serviciu solid.

AVIS!

Subscrișul am onôrea a face cunoscut On. public și în deosebi episcopilor bisericești, că **am deschis în Brașov** (la 2 Porumbi) **Strada Negră nr. 3** (3 Felső-Villa-utca 3)

O fabrică de luminări de cêră curată și parafină sub firma

IOAN PETEU.

Prima fabrică de luminări de cêră și parafină din Ardeal.

Și sunt în plăcuta poziție de a executa **tot-felul de luminări** în toate formatele, precum și aurite, er comandez le voiu executa prompt și cu prețuri foarte convenabile.

5—90,1858.

FARMACIA la „LEU“

FRIEDRICH STENNER

Brașov, Strada Porții nr. 21.

Recomandă marele deposit în **specialități medicinale** indigene și externe,

Parfumerie, Cremes, Pudre, Apă de păr. Vin de china, cu fer și fără fer. Vin de afine, contra diarei. Articoll pentru căutare de bolnavi. **APE MINERALE** etc. etc.

Mare asortiment de specialități de gumi.

Unde se mănâncă bine și se béu VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ prospătă dela cep în fie-care ți? ? La

Restaurantul Schwarzburg în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.

Listă de bucate românescă.

De o cercetare numerosă se rógă

C. R. GLIGORE CRISTEA,
conducătorul restaurantului.

117—0

Copiilor precum și adulților un neprețibil dar dumnezeesc!

Izvorul „GLORIA“ de Arkos

în fer și lithin-hydrocarbonic foarte bogată **apă minerală medicinală**

de un efect miraculos, necauând iritațiuni de sânge și unflaturî la stomac, ca cele mai multe ape minerale pré concentrate în acid carbonic liber și în săruri mineralice.

(Autorisată ca apă medicinală prin decret ministerial intern Nr. 401—1905).

Apa minerală „Gloria“ este un **remediu de cură foarte prețios**, care stârnesce pofta de mâncare și înlesnește mistuirea de minune, promovédă secrețiunea udului și acréla udului, în mod frappant și influențéază membrele flegmatice ale organelor respirátore, circulațiunea sângelui și activitatea nervilor într'un mod surprindetor.

Tot așa și pentru copii în orî-ce etate este apa minerală „Gloria“ deasemenea o **beutură foarte prețiosă, dorită instinctiv de dînșii, care favorizéază sănătătii lor în modul cel mai imbucurător.**

Béut en Șampanie, cu vin séu cu bere, apa „GLORIA“ va paralisa efectul amețitor ale acestor béuturi mai ales asupra creierilor și a nervilor de multe-orî foarte vătămător, sub orî ce împrejurare.

Pe baza unui studiu foarte minuțios mă simt deci obligat a publica, că orî și cine cătră sine, părinții însă și cătră copii lor vor comite mai mult ca o neglijență, decât n'ar încerca efectul minunat al acestei naturală și într'adevăr binecuvântată apă minerală, care se manipuléază la izvor, — pe cât stă în puțința omenescă — cu cea mai deosebită severitate.

Deposit propriu în Brașov, Str. aței nr. 6,

(vis-à-vis de SCHWARZBURG),
unde se află cu schimbarea sticlelor:

o sticlă de un litru apă minerală „Gloria“ pentru 20 filleri,
" " " 1/2 " " " " " " " 14 "

Josef György,
administrațiunea izvorului „Gloria“ de Arkos.

48—0

La „GEWERBE VEREIN“

Sala cea mare dela „Gewerbe Verein“ împreună și mese întinse se cu localurile laterale **capătă gratis pentru petreceri** fără dans, cu dans se socotește numai iluminatul.

Banchete și mese de nuntă, se execută după dorință și ieftin, fie numărul de persoane mic, séu cât de mare. Restaurația de ți (separez).

Abonamente pentru prânz și cină.

Bucătărie cu mâncări escelente.

Recomand On. public și **popicăria**, care este încă liberă pentru câteva seri.

Rugându-mé de sprijinul Onor. public, rămân

cu tótă stima

Friedrich Schmidt,
birtaș la „Gewerbe Verein.“

1—3.1869.

Cel mai mare magazin de haine gata pentru bărbați și dame al lui

N. P. GOLDMANN Brașov

Confecțiuni de bărbați

Târgul Inului 31—33 în palatul lui Czell.

Fondată la 1892.

Confecțiuni de Dame

Târgul Inului Nr. 28.

În sesonul de primăvară am dovedit On. public, că în piața locală am fost cel mai ieftin și am fost superior orî cărei concurențe!

Pentru că de când există prăvălia mea, mi-am procurat depositul meu de haine tot-deuna cu bani gata.

De ce? **haine bune, durabile pentru școlari,**

cu garanție de un an, veritabile, originale indigene de Zsolna și Gács **numai la mine se pot afla.**

Haine gata după modă, pentru bărbați și copii, precum și Paltóne de tómnă și iarnă, înlocuiesc cu desăvêrsire hainele de comandă, de-ore-ce se confecționéază sub privighierea mea personală, după croiala cea mai modernă, din stofe curate de lână, cu accesoriî de cele mai durabile.

În depositul meu se află pentru agronomi, neguțatori **Surtuce** veritabile din piele de capră Danesă cu căptușală de blană și ștofă, Raglane, Derbi, de vênat, Paltóne preoțesti. — Cu deosebire **mare deposit în Blane** de călătorie și pentru oraș. **Costume** de patinat și deosebit **Surtuce** de patinat cu căptușeli din ștofă și blană.

Cel mai mare deposit în haine pentru Dame și Domnișore.

Alegere colosală din fie-care specie și prețuri ieftine surprindătore.

Rogându-mé de sprijinul Onor. public, sunt cu tótă stima

N. P. GOLDMANN, Brașov, Târgul Inului 28 (palatul Czell).

9—40